

Dues mirades

Uma i el no-res

JOSEP MARIA **Fonalleras**

Quan era adolescent i començava a tenir pensaments pecaminosos em confessava amb un capella que, davant l'efervescència juvenil, em feia saber una veritat que, segons ell, era incontestable: «Totes aquestes noies que veus a les revistes», em deia, «no són de veritat, no existeixen al carrer. Són fruit del maquillatge i de les mentides que et fan creure el que no són». Jo, pobre de mi, m'ho creia, rebia l'absolució i, al cap d'uns dies, tornava a les revistes.

Encara que fossin ficció, tenien uns grams de veritat que satisfien els meus impulsos. Aleshores, no havien nascut ni el Photoshop ni el bòtox ni **Uma Thurman**. Els dos primers haurien donat la raó a mossèn **Martirià. Uma Thurman**, no. Perquè

Uma era l'exemple que jo buscava i que no vaig saber utilitzar perquè, entre d'altres coses, encara no existia. La bellesa és real justament perquè no és sinònim de perfecció. S'equivoca qui vol acostar-se a la màxima bellesa (una pretensió il·lusa) a través de l'exigència d'un format que tendeix a l'absència de l'error. *Prop de bé, deixem-ho córrer*, diu la saviesa popular.

La possibilitat de cometre el crim és directament proporcional a la intensitat amb què es persegueix l'assoliment d'un cànon que tendeix a l'equilibri i la unitat i no pas al caos joiós de la diferència, a l'allunyament del catàleg. Estimàvem **Uma** perquè no era com les altres. I plorem per ella, i per nosaltres, perquè ara s'assembla al no-res. ≡

Dol

EMMA **Riverola**

«La guerra a Ucraïna s'intensifica abans de negociar la pau». En un mateix titular, la paraula *guerra* i la paraula *pau*. La mort i la vida unides per una colla de verbs i determinants. Enmig, sense un gran protagonisme, l'infinitiu *negociar*. Llegim sobre la possibilitat de proveir armes les autoritats de Kíev, ens trobem amb els noms de **Putin, Poroixenko, Hollande i Merkel**, també Washington vocifera en el conflicte. Protegits rere l'asèpsia del paper o de la pantalla, sembla que la guerra o la pau tan sols és un canvi d'última hora en el titular, però la vida de milers de persones penja d'aquest grapat de lletres. Literalment.

Si la guerra triomfa, hi ha nens que ara juguen amb els seus ger-

mans que moriran. També les seves mares. I els pares. O quedaran mutilats de per vida. O embogits. O ferits de melancolia. Si la pau surt derrotada, no sabem on s'exiliarà. Potser no trobarà lloc a les fronteres pròximes, contagiades pel conflicte. Potser acabarà novament expulsada d'aquest continent, entossudat a desterrar-la una quantes vegades cada segle. La reguera de pólvora d'una guerra mai se sap ben bé on s'acaba. Només sabem que un mal dia comença. Al principi, ni tan sols utilitza el seu nom. Es recorre a totes les paraules que l'habiten: violència, assassinats, fam... i dol, un dol tan profund que impregna les pupil·les de les seves víctimes. Les que sobreviuen. I també les que moriran. ≡

Petit observatori

JOSEP MARIA **Espinàs**

Tatuatges contra la pell

En general, quan ja tens molts anys et tornes fredoluc. Però això del fred és una sensació molt personal. Passant pel costat de la terrassa d'un bar vaig veure un home que s'hi estava assegut prenent un refresc, i al braç hi duia un visible tatuatge. No vaig identificar què significava aquell dibuix que duia al braç, i com es comprèn no vaig acostar-m'hi per descobrir-ho.

Els tatuatges sempre m'han fet una mica d'angúnia, sóc un admirador de la pell. És evident que hi ha pells més boniques que d'altres, però sempre he estat un enamorat de la pell humana. Acariciar una pell amb delicadesa, quin gest més tendre... Acariciar, en canvi, un dibuix, sovint de color negrós, és una altra cosa. Penso que per alguna raó són molt poques les dones que es tatuen. Deixo de banda les cultures asiàtiques o les africanes, on el tatuatge és un art antiquíssim que pot arribar a una admirable estètica.

Hi ha falsos tatuatges, és a dir, els que s'esborren fàcilment. Personalment, em semblarien tan respectables com qualsevol capri-

Sempre m'han fet angoixa els tatuatges, sóc un enamorat de la pell humana

ci. Fins i tot pot haver-hi tatuatges que vulguin ser la prova pública d'un amor permanent i públic.

També és possible que s'adoptin com una senyal d'identitat. En comptes del «jo sóc jo i la meva circumstància», que va dir un filòsof, algú pot dir «jo sóc jo i el meu tatuatge».

Hi ha tatuatges que són indelebles, que no es poden esborrar. Al cap d'un temps, algú pot penedir-se d'exhibir-lo, i suposo que avui hi ha tècniques per eliminar-los. Si es porta a la pell el nom d'una noia, esborrar-lo pot ser una decisió de ràbia o de tristesa. Hi ha qui és conscient del compromís que suposa un tatuatge i el substitueix per un adhesiu. He de dir que com a simple ornament no em mereix gaire respecte. El tatuatge permanent pot ser, a la llarga, un error, però el fals tatuatge, purament temporal, no passa de ser una frivolitat.

Senzillament, els tatuatges no m'agraden. Jo sóc un enamorat de la pell humana. El més bell, delicat i complet tatuatge dels ossos. ≡

La reforma del Codi Penal

Populisme punitiu

Penes més dures esmorteixen el dolor de les víctimes i de passada recullen un bon grapat de vots

JOAN **Ridao**

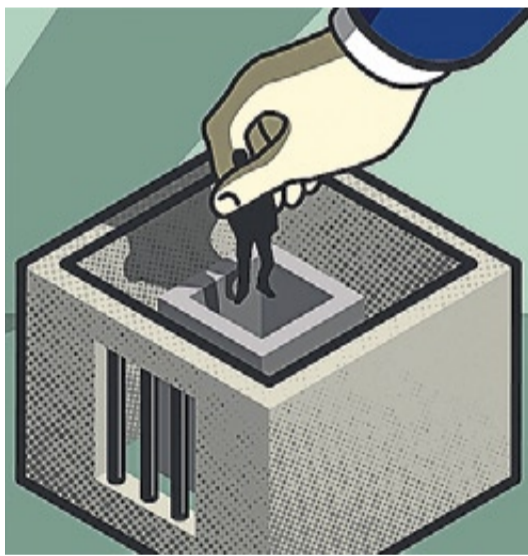
Espanya té una de les taxes de criminalitat més baixes del món i un dels índexs de població reclusa més elevats d'Europa. De manera que, contràriament al que està instal·lat en l'imaginari col·lectiu, els delinqüents no acostumen a sortir indemnes per la mateixa porta que han entrat. Ans el contrari, si parlem d'homicidis dolosos i assassinats consumats podem dir que vivim en l'entorn més segur de tot Europa. I que la ràtio de crims per mil habitants s'ha anat reduint des dels 51,9 del 2008 fins als 46,1 del 2013, una xifra que ens situa només per sobre d'Itàlia (43,4), Portugal (39,7) o Grècia (29,5). Perquè, paradoxalment, cal saber que la llista l'encapçala el nord culte, net, desvetllat i feliç de què parlava el poeta **Espriu**: Suècia (146,7), Bèlgica (96,9) i Dinamarca (85,1).

ITOT I AIXÍ, el govern del Partit Popular ha impulsat en solitari una reforma del Codi Penal que endureix la llibertat condicional i que implica, a la pràctica, reintroduir la cadena perpètua abolida... iel 1928!, durant la dictadura de **Primo de Rivera**. Amb el pretext que tota la insídia penal anirà destinada als autors de delictes que causen especial repulsa social (as-

sassins en sèrie, de menors o discapacitats; agressors sexuals; terroristes i fins i tot regicides), els futurs condemnats a presó vitalícia seran reavaluats al cap de 25 o 35 anys per veure si ja estan rehabilitats i, si es considera que ho estan, podran sortir de la presó per passar entre 5 i 10 anys en llibertat condicional.

SENSE dubte, la mort violenta de **Mari Luz Cortés** i de **Marta del Castillo**, juntament amb tot l'enrenou mediàtic que va acompanyar la informació d'aquests casos truculents, a més de l'estat d'opinió generat recentment per la sentència del Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH) sobre la *doctrina Parrot*, l'alliberament de presos d'ETA a França després del compliment de part de la condemna o el rebrot del gihadisme ha animat aquest debat en alguns cercles mediàtics i propers a la reacció, fins a obtenir el vist-i-plau, legítim, de part de les víctimes i de l'opinió pública.

Però, al costat d'això, que resulta gairebé inevitable, la responsabilitat dels rectors públics no pot ser la d'aprofitar-se'n per fer una nova exhibició de populisme punitiu sinó tota una altra: abans de res, la de no menystenir que les noves mesures, a la llarga, no faran altra cosa que augmentar la presó dins de les presons i no tan sols

MIRTA ARIGORIA

per la introducció virtual de la cadena perpètua, sinó sobretot per la conversió de la majoria de faltes a delictes i l'enduriment de la llibertat condicional que comporta aquesta reforma, a pesar de tenir el segon temps mitjà d'estada a la presó més alt d'Europa, després de Portugal.

A MÉS A MÉS, no és acceptable que ens entabanin dient-nos que la presó permanent revisable està present en alguns països del nostre entorn. Perquè, evidentment, el que no es diu al mateix temps és que els vigents 40 anys de presó ja són una condemna més dura que la presó permanent revisable vigent a Àustria o Luxemburg, on el pres pot demanar la llibertat condicional quan ja ha complert els 15 anys de condemna, o a Bèlgica, on pot fer-ho

entre els 15 i 23 anys, o a Alemanya, on les penes es poden reconsiderar al cap de 15 anys. Tots els experts coincideixen a dir que la vida prolongada a la presó no fa altra cosa que incrementar l'aïllament i la desconfiança davant la societat: construeix una presó dins de la presó. Deixant de banda la consideració dels drets humans, qualsevol persona necessita saber quin és el seu horitzó vital i si pot alterar, per millor-la, la seva situació per sortir abans en llibertat condicional. És per això precisament que la Constitució mana que les penes s'orientin cap a la reeducació i la reinserció social.

S'ABUSA tristament de la pena de presó. Però no només això. Tots els intents d'invertir més diners en prevenció i posar en marxa mesures alternatives com poden ser els treballs en benefici de la comunitat, les multes proporcionals als ingressos o els arrestos de cap de setmana, presents ja en l'actual Codi Penal, s'han estavellat malauradament contra el mur de la incomprensió o, més ben dit, del realisme de jutges i fiscals, que constaten la manca de recursos desplegats per alguns responsables polítics que deuen pensar que per què volem més psicòlegs, metges o personal especialitzat, si amb penes més dures i duradores s'esmoreeix el dolor de les víctimes i de passada s'arreplega un grapat més de vots. ≡

Professor de Dret Constitucional (UB).